

PROJEKT ŠPECIALIZAČNÉHO ŠTUDIJNÉHO PROGRAMU
Špecializačný študijný program v špecializačnom odbore
OŠETROVATEĽSKÁ STAROSTLIVOSŤ V PEDIATRII
pre zdravotnícke povolanie sestra

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

1. Ošetrovateľská starostlivosť v pediatrii je špecializačný odbor, ktorý sa zaoberá ošetrovateľskou starostlivosťou o deti a dorast v oblasti prevencie, diagnostiky, terapie a edukácie.
2. Špecializačné štúdium trvá minimálne **jeden rok**.
3. Špecializačné štúdium **nadväzuje na**:
 - a) vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v magisterskom študijnom programe v študijnom odbore ošetrovateľstvo a ošetrovateľskú prax na pediatrických pracoviskách najmenej jeden rok,
 - b) vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa v bakalárskom študijnom programe v študijnom odbore ošetrovateľstvo a ošetrovateľskú prax na pediatrických pracoviskách najmenej jeden rok,
 - c) vyššie odborné vzdelanie v študijnom odbore diplomovaná všeobecná sestra a ošetrovateľskú prax na pediatrických pracoviskách najmenej jeden rok alebo
 - d) úplné stredné odborné vzdelanie v študijných odboroch pre zdravotnícke povolanie sestra a ošetrovateľskú prax na pediatrických pracoviskách najmenej jeden rok.

b) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností v špecializačnom odbore ošetrovateľská starostlivosť v pediatrii pre zdravotnícke povolanie sestra:

Rozsah teoretických vedomostí

1. Pediatria a jej odbory
2. Pediatrické ošetrovateľstvo
3. Teórie a modely ošetrovateľstva aplikované na ošetrovateľskú starostlivosť o deti
4. Štandardy ošetrovateľskej starostlivosti v pediatrii
5. Sledovanie kvality ošetrovateľskej starostlivosti v pediatrii
6. Komplexná individualizovaná pediatrická starostlivosť o deti pri ochoreniach jednotlivých systémov
7. Edukačná činnosť v pediatrickom ošetrovateľstve
8. Týrané a zneužívané dieťa, práva dieťaťa, práva osôb so zdravotným postihnutím, identifikácia násilia páchaného na dieťati vo všetkých jeho formách vrátane sexuálneho zneužívania dieťaťa a sexuálneho vykorisťovania dieťaťa, spolupráca s príslušnými štátnymi orgánmi
9. Psychologické aspekty ošetrovania detí

10. Etické aspekty ošetrovania detí
11. Hodnotenie psychomotorického vývinu dieťaťa
12. Bazálna stimulácia
13. Manažment imunizačného programu u detí
14. Špecifiká komunikácie s deťmi v jednotlivých vývinových obdobiach
15. Komunikácia s minoritnými skupinami
16. Farmakoterapia a liečebná výživa vzťahujúca sa na ochorenia a stavy vyžadujúce pediatrickú starostlivosť
17. Ošetrovateľská rehabilitácia vrátane bazálnej stimulácie
18. Ošetrovateľský proces a jeho špecifiká v pediatickej ošetrovateľskej starostlivosti, dokumentácia ošetrovateľskej starostlivosti
19. Herné a tvorivé aktivity pri rekonvalescencii vo vzťahu k postihnutiu alebo ochoreniu založených na schopnostiach a mentálnej úrovni
20. Právne predpisy vzťahujúce sa na oblasť poskytovania zdravotnej starostlivosti

Rozsah praktických zručností a skúseností

<i>A Minimálny počet zdravotných výkonov</i>		
1.	odber biologického materiálu u detí	25
2.	skriningové vyšetrovacie metódy	20
3.	špeciálna starostlivosť o dutinu ústnu u detí	5
4.	starostlivosť o nasogastrickú / orogastrickú sondu	10
5.	starostlivosť o centrálny venózný katéter	10
6.	starostlivosť o permanentný močový katéter	7
7.	podávanie liekov u detí	50
8.	príprava infúznej terapie u detí	15
9.	príprava a podávanie jedla u dojčiat a batoliat	15
10.	podávanie stravy sondou u detí	10
11.	dychové cvičenia u detí	10
12.	polohovanie	15
13.	monitorovanie bilancie tekutín	10
14.	starostlivosť o rany	5
15.	odsávanie sekrétov	10
16.	endotracheálne odsávanie dolných dýchacích ciest, laváž	5
17.	oxygenoterapia	8
18.	príjem, preloženie a prepustenie dieťaťa	10
19.	fyzikálne vyšetrenie dieťaťa, vrátane hodnotenia psychomotorického vývinu dieťaťa	30

B Ošetrovateľské činnosti vykonávané sestrou v spolupráci s lekárom pri diagnostických a terapeutických výkonoch

1.	odber venóznej krvi u detí	20
2.	zavádzanie permanentného močového katétra	5
3.	zavádzanie jednorazovej močovej cievky	3

4.	zavádzanie centrálného venózneho katétra	3
5.	podávanie infúznej liečby, umelej výživy, parenterálnej výživy	15
6.	podávanie transfúzie	5
7.	diagnostické neinvazívne a invazívne vyšetrenia	15
8.	obsluha zdravotníckych prístrojov (infúzne a injekčné pumpy, ventilátory, monitory, inkubátory, servo – lôžka, EKG, endoskopické prístroje, inhalačné prístroje...)	20

C Praktické skúsenosti

1.	špecializované ošetrovateľské výkony, techniky, postupy a fyzikálne vyšetrenie u detí
2.	edukácia matky v súvislosti s dojčením, výživou a starostlivosťou o novorodenca
3.	podpora rodičov pri umieraní dieťaťa
4.	vytváranie podmienok pre bezpečné prostredie na detských oddeleniach a v ambulatnej všeobecnej starostlivosti o deti a dorast
5.	vytváranie štandardov ošetrovateľskej starostlivosti o deti
6.	aplikovanie metódy ošetrovateľského procesu a vedenie ošetrovateľskej dokumentácie v špecifických podmienkach starostlivosti o deti
7.	ošetrovateľská starostlivosť v pediatrii o fyziologického novorodenca
8.	ošetrovateľská starostlivosť v pediatrii o dieťa s kardiovaskulárnym ochorením
9.	ošetrovateľská starostlivosť v pediatrii o dieťa s respiračným ochorením
10.	ošetrovateľská starostlivosť v pediatrii o dieťa s ochorením tráviaceho traktu
11.	ošetrovateľská starostlivosť v pediatrii o dieťa s ochorením urogenitálneho systému
12.	ošetrovateľská starostlivosť v pediatrii o dieťa s ochorením kostro-svalového systému
13.	ošetrovateľská starostlivosť v pediatrii o dieťa s ochorením nervového systému
14.	ošetrovateľská starostlivosť v pediatrii o dieťa s endokrinným ochorením
15.	ošetrovateľská starostlivosť v pediatrii o dieťa s metabolickými poruchami.
16.	ošetrovateľská starostlivosť v pediatrii o dieťa s vrodenými vývojovými chybami
17.	ošetrovateľská starostlivosť v pediatrii o dieťa s infekčným ochorením
18.	ošetrovateľská starostlivosť v pediatrii o dieťa s imunoalergickým ochorením
19.	ošetrovateľská starostlivosť v pediatrii o dieťa s hematopoetickým ochorením
20.	ošetrovateľská starostlivosť v pediatrii o dieťa s poruchami vedomia
21.	ošetrovateľská starostlivosť v pediatrii o dieťa s úrazom a popáleninou
22.	ošetrovateľská starostlivosť v pediatrii o dieťa v perioperačnom období
23.	ošetrovateľská starostlivosť v pediatrii o dieťa s bolesťou
24.	ošetrovateľská starostlivosť v pediatrii o dieťa v stavoch ohrozujúcich život
25.	ošetrovateľská starostlivosť v pediatrii o umierajúce dieťa

Nácvik techník komunikácie

1. osobnostné predpoklady efektívnej komunikácie,
2. verbálna a neverbálna komunikácia,
3. asertívne zvládanie konfliktov a náročných komunikačných partnerov.

c) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína akademickým rokom podľa zostaveného študijného plánu. Pozostáva z praktickej a teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu. Špecializačné štúdium sa ukončí špecializačnou skúškou pred komisiou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce.

e) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

Odborná zdravotnícka prax v špecializačnom odbore ošetrovateľská starostlivosť v pediatrii v trvaní 1 rok, z toho:

1.	teoretická príprava vo vzdelávacej ustanovizni	3 týždne
2.	ošetrovateľská prax vo výučbovom zdravotníckom zariadení	2 týždne

Časovo-tematický plán špecializačného programu v špecializačnom odbore ošetrovateľská starostlivosť v pediatrii

Dĺžka trvania štúdia : 1 (jeden) rok

- **teoretická časť** (kontaktná výučba) – 3 týždne (120 hod.)
- **praktická časť** (kontaktná výučba) – 2 týždne (80 hod.)
- samoštúdium počas odbornej zdravotníckej praxe v špecializačnom odbore ošetrovateľská starostlivosť v pediatrii – 1 rok
- **ukončenie študijného programu:**
 - a) **obhajoba špecializačnej práce** – teoretické vedomosti a nadobudnuté praktické skúsenosti sestry zdokumentujú vypracovaním záverečnej práce komplexnej ošetrovateľskej starostlivosti,
 - b) **ústna špecializačná skúška** pred komisiou pre špecializačnú skúšku v odbore ošetrovateľská starostlivosť v pediatrii.

Teoretická časť

Dĺžka trvania 3 týždne (120 hodín). Teoretická časť bude prebiehať na Ústave ošetrovateľstva Jesseniovej lekárskej fakulty, ktorú bude zabezpečovať lektorský zbor pre teoretickú časť vzdelávacieho programu. Teoretická príprava (kontaktná výučba) bude prebiehať formou interaktívnych prednášok 3 x 1 týždeň v priebehu akademického roka.

Praktická časť

Dĺžka trvania 2 týždne (80 hodín) vo výučbovom zdravotníckom zariadení UNM (Univerzitnej nemocnici Martin) na vybraných pediatrických pracoviskách. Jednému členovi lektorského tímu pre praktickú časť budú pridelení maximálne 6 (šiesti) účastníci programu. Praktická časť bude prebiehať formou praktických cvičení pri lôžku pacienta v zdravotníckom zariadení v rozsahu 10 pracovných dní (80 hodín) a to 2 x 1 týždeň.

Hodnotenie

Špecializačné štúdium sa ukončí ústnou špecializačnou skúškou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej špecializačnej práce.

ODPORÚČANÁ LITERATÚRA

1. BOLEDOVIČOVÁ, M. a kol. *Pediatrické ošetrovatelstvo*. 3.vyd. Martin: Osveta, 2010. 214 s. ISBN 978-80-8063-331-8.
2. FENDRYCHOVÁ, J. a kol. *Vybrané kapitoly z ošetrovateľskej péče v pediatrii. 2. časť Péče o novorozence*. Brno: NCO NZO, 2009. 134 s. ISBN 978-80-7013-489-4.
3. FENDRYCHOVÁ, J. – KLIMOVIČ, M. a kol. *Péče o kriticky nemocné dítě*. Brno: NCO NZO, 2018. 420 s. ISBN 978-80-7013-592-1.
4. FENDRYCHOVÁ, J. *Základní ošetrovateľské postupy v péči o novorozence*. Praha: Grada, 2011. 192 s. ISBN 978-80-2473-940-3.
5. FRIEDLOVÁ, K. *Bazální stimulace v základní ošetrovateľské péči*. Praha: Grada, 2007. 168 s. ISBN 978-80-2471-314-4.
6. HEŘMANOVÁ, J. a kol. *Etika v ošetrovateľskej praxi*. Praha: Grada, 2012. 200 s. ISBN 978-80-2473-469-9.
7. JAKUŠOVÁ, E. – DOSTÁL, A. *Výživa dieťaťa v prvom roku života*. Martin: Osveta, 2009. 68 s. ISBN 978-80-8063-325-7.
8. JURKO, A. – OVŠONKOVÁ, A. – ZANOVITOVÁ, M. a kol. *Pediatrica a ošetrovateľská starostlivosť*. Bratislava: Univerzita Komenského, 2009. 412 s. ISBN 978-80-2232-398-7.
9. KOVÁCS, L. a kol. *Pediatrická propedeutika*. ARETE, 2014. 124 s. ISBN 978-80-970-6244-6.
10. KOVÁCS, L., ČIERNA, I. a kol. *Odporúčania na výživu dojčiat a batoliat*. Bratislava: Solen, 2015. 76 s. ISBN 978-80-971340-5-1.
11. MAREŠ, J. a kol. *Dítě a bolest*. Praha: Grada, 1997. 320 s. ISBN 80-7169-267-0.
12. OVŠONKOVÁ, A. a kol. *Pediatrické ošetrovatelstvo*. Multimediálna podpora výučby klinických a zdravotníckych disciplín: Portál Jesseniovej lekárskej fakulty Univerzity Komenského [online]. [cit. 2020-01-20].
Dostupný: <<http://portal.jfmed.uniba.sk/clanky.php?aid=250>>. ISSN 1337-7396.
13. *Ošetrovateľské diagnózy. Definície a klasifikácie 2015 – 2017*. NANDA International. Praha: Grada, 2015. 464 s. ISBN 978-80-247-5412-3.
14. PLEVOVÁ, I. – SLOWIK, R. *Komunikace s dětským pacientem*. Praha: Grada, 2010. 247 s. ISBN 978-80-247-2968-8.
15. SEDLÁŘOVÁ, P. a kol. *Základní ošetrovateľská péče v pediatrii*. Praha: Grada, 2008. 248 s. ISBN 978-80-247-1613-8.
16. SIKOROVÁ, L. *Potřeby dítěte v ošetrovateľském procese*. Praha: Grada, 2011. 208 s. ISBN 978-80-247-3593-1.
17. SLEZÁKOVÁ, L. *Ošetrovatelství v pediatrii*. Praha: Grada, 2010, 288 s. ISBN 978-80-247-3286-2.
18. STANÍK, J., BARÁK, Ľ., KLIMEŠ, I. a kol. *Diabetes a obezita u dětí*. Bratislava: UK, 149 s. ISBN 978-80-223-3905-6.
19. ŠAGÁT, T., ŠAŠINKA, M., KOVÁCS, L., BÁNOVČIN, P., KUČHTA, M. a kol. *Pediatrica 1+2 (Komplet)*. Herba, 2019. 2496 s. ISBN 978-80-896-3190-2.
20. ŽIAKOVÁ, K. et al. 2009. *Ošetrovatelstvo - teória a vedecký výskum*. 2. vyd. Martin : Osveta, 2009. 323 s. ISBN 978-80-8063-304-2.